

Fróðskaparsetur Føroya – mál og mið (2014 – 2024)

Setningur

Fróðskaparsetrið er føroyski vitanardepilin, ið fremur undirvísing og gransking á altjóða stigi og sum virkar fyri burðardyggari samfelagsmenning og nýskapan. Fróðskaparsetrið er ein sjónligur og virkin leikari, ið leggur eina vísindaliga grund undir mentanarligt, samfelagsligt og vinnuligt virksemi.

Hugsjón

Fróðskaparsetrið framtíðartryggjar føroyska samfelagið

Magna Charta Universitatum

Fróðskaparsetur Føroya tekur undir við ásetingunum í Magna Charta Universitatum

Inngangur

Føroyska samfelagið stendur fyri stórum avbjóðingum til tess at fasthalda vælútbúgvið fólk. Kanningar vísa, at menn og kvinnur við útbúgvingum savnast í miðstaðarøkjum, har vitan, mentan og kreativitetur verða raðfest. Vit vita frá okkara grannalondum, at økir, sum hava raðfest útbúgving og gransking høgt, mennast og draga til sín ungt fólk, ið vil útbúgva seg. Økta virksemið skapar øktan eftirspurning, sum gevur jaliga ávirkan á samfelagið.

Við Løgtingslóg nr. 58 frá 9. juni 2008 um Fróðskaparsetur Føroya vórðu týðandi stig tikin at samskipa hægri útbúgvingar í einum lærdóms- og granskingarmiðdepli, sum skal tryggja samfelagnum og vinnulívinum viðkomandi útbúgvingar og gransking á altjóða stigi.

Málið er, at útbúgvingarøkið í Føroyum skal skipast eftir sama leisti sum í øðrum evropeiskum londum til tess at økja um gjøgnumskygni og eftirlit við útbúgvingardygdini, møguleikan fyri lívlangari læru og flytføri hjá lesandi og granskarum ímillum lond.

Fróðskaparsetrið skal vaksa. Skal Fróðskaparsetrið fáa ta megi og røkka teimum málum, sum eru neyðug fyri at skipa eitt kappingarført altjóða universitet, er neyðugt at Fróðskaparsetrið veksur munandi í vavi. Hetta merkir, at vit skulu hava fleiri lesandi, fleiri vísinda fólk og at hølisviðurskiftini skulu nútímans gerast og miðsavnast.

Fróðskaparsetrið leggur dent á fakliga dygd og tvørfakligt samstarv. Setrið skal draga til sín starvsfólk við teimum bestu førleikunum til tess at tryggja atgongd til altjóða samstarv, dygd í gransking og útbúgving og kappingarføri. Gransking, menning og útbúgving elva til samfelags- og búskaparvøkstur. Fróðskaparsetrið skal saman við øðrum granskingarstovnum og vinnulívi skapa eitt sterkt umhvørvi fyri gransking á útvaldum økjum.

Samfeløg kring heimin standa fyri stórum avbjóðingum orsakað av vaksandi fólkatali, alsamt øktari urbanisering og altjóðagerð, ovurnýtslu, oyðing og dálking. Hetta førir við sær, at bæði vistskipanir og mentanir eru undir trýsti og í broyting.

Til tess at fyrire ika seg til at møta broytingum, sum eru í gongd, er tørvur á at menna nýggjar samfelagsskipanir, sum á burðardyggan hátt kunnu fremja framburð og vøkstur, soleiðis at møgule ikarnir hjá komandi ættarliðum ikki verða skerdir.

Skal føroyska samfelagið verða lívført og áhugavert, er neyðugt at raðfesta humankapitalin, tað menniskjaliga tilfeingið. Uttan miðvíst at raðfesta útbúgving, gransking, mentan, menning og vitanarstørv, so tapa vit kappingina um menniskjaliga tilfeingið.

Aðalmálið hjá Fróðskaparsetrinum er burðardygg menning av føroyska samfelagnum.

Strategiskjalið setur karmar og mál fyri menningina av Fróðskaparsetri Føroya 2014-2024.

Innihaldsyvirlit

INN	GANGUR	2
1.	SETN INGUR	4
2.	HUGSJÓN	4
3.	TILVERURÆTTUR	5
4.	MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM	5
5.	MÁL FYRI FRÓÐSKAP ARS ETRIÐ	6
6.	GRANSKING	8
	Kjarnuøkir Stevnumið	
7.	ÚT BÚ GVIN G	g
	Stevnumið	g
8.	LESANDI O G LESTRARUM HVØRV I	10
	Stevnumið	10
9.	SAMSTARV	11
	Stevnumið	11
10.	FYRIS ITING	12
	Leiðsla	
	Fróðskapars et rið sum a rbeiðspláss	12
	Stuðulstænastur	12
	Miðling og profilering av Fróðskaparsetrinum	12
	Fíggjarligt grundarlag	13
	Stevnumið	13
11.	ALMENNI LEIKLUTURIN	14
	Campus	14
	Játtan	14
	Lestra rstuðul og lestra ríbúðir	14
12.	ÍVERKSETAN OG EFTIRMETING	15

1. Setningur

Fróðskaparsetrið er føroyski vitanardepilin, ið fremur undirvísing og gransking á altjóða stigi og sum virkar fyri burðardyggari samfelagsmenning og nýskapan. Fróðskaparsetrið er ein sjónligur og virkin leikari, ið leggur eina vísindaliga grund undir mentanarligt, samfelagsligt og vinnuligt virksemi.

Føroyska samfelagið er undir stórum trýsti at varðveita eitt kappingarført tænastustøði á hædd við londini kring okkum. Vit eru tí í støðugari kapping um menniskjaliga tilfeingið. Útbúgving er hornasteinurin undir samfelagsmenningini í framkomnum londum og alt størri partur av fólkinum nemur sær útbúgving. Fróðskaparsetrið hevur ein týðandi og vaksandi leiklut í royndini at skapa unga ættarliðinum møguleikar fyri at virka og støðast í Føroyum. Við hugtakinum "lívlong læra" gevur Fróðskaparsetrið øllum borgarum møguleika at førleikamenna seg, so at tey við síni vitan verða enn betur før fyri at skapa virðir til sín sjálvs og til samfelagið.

2. Hugsjón

Fróðskaparsetrið framtíðartryggjar føroyska samfelagið

Framtíðar samfelagið arbeiðir nýskapandi, vitanargrundað og burðardygt. Eitt sterkt universitet veitir grundarlag og drívmegi fyri at røkka málinum um eitt burðardygt samfelag.

Fróðskaparsetrið skal áhaldandi styrkja sína støðu sum leiðandi vitanardepil í Norðuratlantshavi. Setrið skal liva upp til sína ábyrgd at virka fyri samfelagsvøkstri og skynsamari náttúrurøkt, grundað á meginregluna um burðardygga menning.

Flyting frá útjaðara til miðstaðarøki, vaksandi altjóðagerð og demografiskar broytingar leggja trýst á okkara vælferðaskipan, mentan og samleika. Til tess at fyrireika okkum til at møta broytingum, sum eru í gongd, er tørvur á einum kappingarførum samfelagi og arbeiðsmarknaði, sum dregur at sær ung vælútbúgvin fólk og eitt sterkt vinnulív.

3. Tilverurættur

- Dygdargóð gransking veitir nýggja vitan, ið tryggjar, at føroyska samfelagið er við í altjóða kappingini og dregur at sær lesandi og granskarar
- Setrið granskar mentan og mentanarrák í samtíðarligum og søguligum høpi, so føroyski samleikin verður verandi sjónligur og sterkur
- Gransking og útbúgving á vinnuliga týðandi økjum mennir vinnulív og skapar nýggj arbeiðspláss
- Dygdargóðu útbúgvingarnar eru á altjóða stigi:
  - Tær veita høgt útbúna arbeiðsmegi til samfelagið og tryggja kappingarførið nú og í framtíðini
  - Tær gera, at Føroyar varðveita og draga at sær ungdóm

4. Magna Charta Universitatum

Fróðskaparsetrið tekur undir við <u>Magna Charta Universitatum</u>, sum er eitt virðiskodeks, ið lýsir grundleggjandi virðini og rættindini hjá universitetum kring heimin. Magna Charta Universitatum varð stovnað av European University Association (EUA) í 1988. Yvir 400 universitet kring allan heimin hava skrivað undir yvirlýsingina. Miðað verður ímóti, at Fróðskaparsetrið kemur á listan yvir universitet, ið hava skrivað undir sáttmálan um Magna Charta Universitatum.

Fróðskaparsetrið verjir granskingarfrælsið hjá tí einstaka vísindafólkinum og eggja til eina mentan, ið skapar samstarv, kritiskt orðaskifti og til forvitna og óhefta leitan eftir nýggjari vitan og kunnleika.

5. Mál fyri Fróðskaparsetrið

Til tess at røkka yvirskipaða setninginum og hugsjónini hevur Fróðskaparsetrið sett sær sum mál at vaksa.

Í 2024 skal Fróðskaparsetrið hava í minsta lagi 1500 lesandi

Miðað verður ímóti at bjóða fleiri granskingargrundaðar útbúgvingar á altjóða stigi til ein breiðan skara, so at fleiri fåa møguleikan at nema sær hægri útbúgving.

Fyri at røkka hesum er neyðugt at hava og styrkja gransking á nógvum økjum. Neyðugt er at savna granskingarumhvørvini, soleiðis at tey fåa ta megi og framleiðsluorku, sum krevst. Við øktari gransking vaksa útbúgvingarmøguleikarnir. At bjóða dygdargóðar granskingargrundaðar útbúgvingar er ein kjarnuuppgáva hjá Fróðskaparsetri Føroya, eins og granskingin er tað – hesi kunnu og skulu ikki skiljast at.

Fyri at Fróðskaparsetrið skal røkka málinum um vøkstur, skal menningin byggja á fýra høvuðsatlit:

- 1. Góðska
- 2. Altjóðagerð
- 3. Nýskapan
- 4. Netverk

Ad. 1 Góðska

Ein høvuðsuppgáva er at tryggja, at góðskan í undirvísing, útbúgvingum og gransking er støðug og framhaldandi verður á høgum námsfrøðiligum og vísindaligum stigi. Fróðskaparsetrið grundar og mennir sítt virksemi í eini innanhýsis góðskutryggingarskipan, ið er bygd á leiðreglurnar hjá evropeiska netverkinum fyri góðskutrygging (ENQA¹). Ein týðandi liður í góðskutryggingini er at hava eina sterka og vælvirkandi fyrisiting.

Ad. 2 Altjóðagerð

Fróðskaparsetrið strembar eftir, at lesandi og granskarar knýta sterk sambond við universitet í øðrum londum og á tann hátt styrkja egna gransking og menning og harvið føroyska vísindaumhvørvið.

Fróðskaparsetrið skal við fleiri tilboðum fáa fleiri útlendsk lesandi og útlendskar granskarar higar. Tey fara við sínum royndum, sambondum og mentanarligu bakgrund at verða við til at gera Setrið enn meira spennandi og dynamiskt. Hetta fer at økja um margfeldi, sum í sínum lagi stimbrar førleikar og innlit hjá teimum lesandi, so tey eru kappingarfør og áhugaverd á altjóða arbeiðsmarknaðinum.

Setrið strembar eftir at vera við í strategiskt útvaldum granskingar- og útbúgvingarsamstørvum. Verandi samstørv skulu røkjast og mennast og fleiri skulu leggjast

¹ European Association for Quality Assurance in Higher Education

afturat á økjum, har Setrið enn ikki luttekur. Endamálið er at økja um altjóðagerðina av Fróðskaparsetrinum og tryggja eitt høgt fakligt støði.

Styrkt samstarv skal føra til øktar skiftislestrarmøguleikar hjá lesandi á Fróðskaparsetrinum, soleiðis at fleiri velja at taka part av lesnaðinum á øðrum universitetum. Eisini skal styrkta samstarvið økja um talið á útlendskum lesandi, sum velja at lesa á Fróðskaparsetrinum eitt styttri ella longri tíðarskeið.

Ad. 3 Nýskapan

Tað skal bera til at seta útbúgvingar saman, so tær passa til tørvin og áhugan hjá tí einstaka.

Fyri áhaldandi at geva lesandi góðar útbúgvingar skal Fróðskaparsetrið hugsa nýskapandi í mun til undirvísing.

Tað er umráðandi, at sjóneykan verður sett á at økja um nýskapanarførleikarnar á Fróðskaparsetrinum og hjá okkara lesandi. Fróðskaparsetrið skal vera nýskapandi í sínum háttum at tvinna saman gransking og menning, í at byggja upp útbúgvingar, í síni undirvísing og í sínum samstarvi við onnur. Fróðskaparsetrið skal eisini geva lesandi førleikar, ið gera tey betur før fyri at hugsa nýtt og at seta í verk nýskapandi vinnuligt virksemi.

Ad. 4 Netverk

Fróðskaparsetrið røkkur settu málunum við at byggja sterk netverk við onnur universitet, myndugleikar, útbúgvingarstovnar og vinnulív. Verandi netverk innanlands og uttanlands skulu styrkjast og fleiri fáast í lag. Setrið leggur dent á, at granskarar og starvsfólk fáa øktar møguleikar at arbeiða eitt tíðarskeið á øðrum universitetum.

6. Gransking

Fróðskaparsetrið leggur dent á granskingarfrælsið hjá tí einstaka vísindafólkinum. Fróðskaparsetrið fremur óhefta gransking, sum er íkast til vísindaliga menning alment og sum undirvísingin á Fróðskaparsetrinum byggir á. Dygdargóð og óheft gransking er grundarlagið undir virkseminum hjá Fróðskaparsetrinum.

Miðað verður ímóti, at granskingin byggir á hugsjónina um burðardygd, og at hon verður sett inn í ein føroyskan samtekst.

Granskingarúrs lit skulu miðlast á ein hátt, so at tey gerast partur av orðaskiftinum í samfelagnum og í vísindaheiminum.

Samstarvið við onnur granskingarumhvørvi, vinnulív og samfelag skal økjast, tí á henda hátt fåa vit undirtøku og felags stev fyri framburði.

Kjarnuøkir

Fróðskaparsetrið vil í sínum virksemi leggja dent á hesi kjarnuøki. Tey eru vald við støði í verandi virkisøkjum á Setrinum og hvussu hesi kunnu mennast og stuðla undir ætlaða vøkstrinum. Kjarnuøkini eru í stóran mun tematisk, har roynt verður at taka atlit til nakrar av teimum samfelagsavbjóðingum, sum troðka seg á.

- Burðardygg samfelagsmenning
- Føroyskt mál, søga og mentan
- Heilsa
- Náttúra, tilfeingi og tøkni
- List og nýskapan
- Læring

- Granskingarvirksemið skal økjast
- Fleiri útgávur í viðurkendum og javnlíkamettum tíðarritum
- Granskingarúrslitini skulu gerast sjónligari í samfelagnum
- Luttøka í fleiri altjóða granskingarnetverkum
- Økt uttanhýs is figging til gransking
- Skipað samskifti skal fáast í lag við vinnuna

7. Útbúgving

Talið á lesandi skal hækka, og tí er neyðugt at bjóða fleiri útbúgvingar. Útbúgvingartilboðini verða bygd upp út frá trimum atlitum:

- Fróðskaparsetrið mennir útbúgvingar, sum samfelagið hevur tørv á og fer at hava tørv á í framtíðini
- Fróðskaparsetrið bjóðar útbúgvingar á økjum, har vit hava umstøður, førleikar ella náttúrugivnar fortreytir fyri at veita góð útbúgvingartilboð
- Fróðskaparsetrið bjóðar útbúgvingar, sum tey ungu vilja hava

Sum er, fevnir tilboðið hjá Fróðskaparsetrinum um vanligar universitetsútbúgvingar, diplomútbúgvingar, ískoytisútbúgvingar og stakskeið. Umframt at økja talið av fulltíðarútbúgvingum skal Fróðskaparsetrið hava tilboð, ið byggja á hugburðin um lívlanga læru. Eftirútbúgvingarmøguleikarnir skulu tí gerast fleiri. Fróðskaparsetrið vil fjøltátta útbúgvingar- og eftirútbúgvingartilboð til eisini at fevna um fjarlestur og skiftislestur. Tað fer at økja talið á lesandi á Fróðskaparsetrinum og styrkja lestrarumhvørvið.

- Útbúgvingar-, eftirútbúgvingar- og ískoytistilboð skulu mennast
- Undirvísingin skal geva lesandi íblástur, menna teirra førleikar til nýhugsan og fyrireika tey til arbeiðsmarknaðin
- Undirvísingin skal gagnnýta møguleikar innan tøkni og fjarlestur
- Útbúgvingardygdin skal tryggjast við innanhýsis og uttanhýsis góðskutryggingarsk ipanum
- Smidleikin í útbúgvingunum skal økjast
- Samanhangur og gjøgnumskygni skulu vera í útbúgvingunum
- Útbúgvingar skulu leggjast til rættis við atliti at flytføri og skiftislestri

8. Lesandi og lestrarumhvørvi

Fróðskaparsetrið skal støðugt menna eitt eggjandi lestrarumhvørvi.

Tað er ein sannroynd, at bestu úrslitini verða rokkin við at gagnnýta fólkafeingi til fulnar og at megi finst í fjølbroytni. Fróðskaparsetrið strembar tí eftir at fáa ein breiðan hóp av føroyskum lesandi og at fáa lesandi úr øðrum londum at nema sær útbúgving her. Eitt virkið og altjóða umhvørvi fyri hægri lestur og gransking hevur sterka atdráttarmegi.

Lesandi á Fróðskaparsetrinum skulu hava eins møguleikar at nema sær útbúgving á høgum vísindaligum stigi og skulu hava góða atgongd til bókasøvn, elektroniskar miðlar og tøknilig amboð.

Fróðskaparsetrið skal hava góðar stuðulsskipanir til tey lesandi frá lestrarbyrjan og til tey eftir loknan lestur skulu út á arbeiðsmarknaðin.

Fróðskaparsetrið virkar fyri, at tey lesandi verða tikin við í avgerðum um viðurskifti, sum viðkoma teimum.

- Lesandi skulu hava ein virknan leiklut í menningini av Fróðskaparsetrinum
- Sosiala og fysiska lestrarumhvørvið skal mennast
- Lesandi skulu stimbrast til at taka part av útbúgvingini við annað universitet
- Nøgdsemi hjá lesandi á Fróðskaparsetrinum skal vera høgt
- Lesandi, ið hava tikið útbúgving á Fróðskaparsetrinum, skulu kenna seg væl fyri at koma út á arbeiðsmarknaðin
- Øll lesandi skulu hava atgongd til lestrarvegleiðing

9. Samstarv

Ein fortreyt fyri at økja talið á lesandi er, at alt fleiri útbúgvingar verða at velja ímillum. Hetta fær Fróðskaparsetrið m.a. í lag við at samstarva tætt við universitet í londunum kring okkum, har okkara lesandi kunnu nema sær part av undirvísingini og kunnu fåa atgongd til víðari lestur eftir lokna útbúgving á Setrinum. Harumframt kann samstarv millum Fróðskaparsetrið og aðrar útbúgvingarstovnar í landinum geva lesandi fleiri møguleikar at seta sína útbúgving saman.

Fróðskaparsetrið hevur í nógv ár havt gott samstarv við aðrar granskingarstovnar í landinum. Neyðugt er at halda fast um og menna tað enn meir.

Samfelagið er undir støðugum trýsti at skapa nýggj arbeiðspláss. Fróðskaparsetrið ynskir ein virknan leiklut í hesi avbjóðing. Hetta skal gerast við at byggja upp tætt samstarv við vinnufyritøkur við endamálinum at skapa fleiri vitanarstørv.

Fróðskaparsetrið vil styrkja samskifti og samstarv við myndugleikar. Fróðskaparsetrið skal vera ein sterkur veitari av væl útbúnari arbeiðsmegi.

- Byggja upp eina óhefta myndugleikatænastu og harvið styrkja um samstarvið við almenna geiran
- Samstarv við aðrar útbúgvingarstovnar í landinum skal mennast
- Ígjøgnum økt samstarv við vinnuna vera við til at fremja nýskapan og vinnuliga menning
- Samstarv við onnur universitet skal støðugt styrkjast

10. Fyrisiting

Leiðsla

Leiðslan á Fróðskaparsetrinum skal við nærveru og einum samansjóðandi leikluti eggja og kveikja til at røkka langtíðar málum og stevnumiðum Fróðskaparsetursins.

Tá virkisætlanir verða settar í verk, skulu tær hava tilvísing til yvirskipaðu strategisku málini hjá Fróðskaparsetrinum. Hesi trý atlit skulu takast í sambandi við íverkseting:

- 1. Greið mál fyri virksemið skulu ásetast
- 2. Fíggjarligu karmarnir skulu vera ásettir og góðkendir, áðrenn virksemið byrjar
- 3. Virksemið skal fremjast við atliti at virðisgrundarlagi Fróðskaparsetursins og galdandi krøvum til dygd og eftirmeting

Leiðslan vendir sær til viðkomandi áhugapartar, tá ið ræður um at seta langtíðarmál og strategiskar raðfestingar. Áherðsla verður løgd á, at øll starvsfólk hava dagførda vitan og nýmótans amboð til áhaldandi at menna virksemið, eins og at uppgávu- og ábyrgdarbýtið á stovninum er greitt.

Fróðskaparsetrið sum arbeiðspláss

Serligur dentur skal leggjast á, at Fróðskaparsetrið skal vera eitt gott arbeiðspláss, sum hvør einstakur er stoltur av og glaður fyri at vera partur av.

Á Fróðskaparsetrinum skal opið samskifti og samstarv setast í hásæti. Samskifti og samstarv skal verða eyðkent av virkis fýsni, nýhugsan, javnvirði og tolsemi. Vit hava eitt margfeldni av granskingar-, útbúgvingar- og samstarvsmentanum, ið allar virða ymisk leika og fjølbroytni. Fakbólkarnir á Fróðskaparsetrinum skulu hava álit á evnunum hvør hjá øðrum og skulu hava virðing fyri sjónarmiðum hjá starvsfólkum og lesandi. Við breiðum samstarvi, ið fevnir um allar bólkar á skilagóðan hátt, kunnu vit í felag røkka málum og hugsjónum Fróðskaparsetursins.

Fróðskaparsetrið skal hava ætlanir fyri førleikamenning og starvsfólkarøkt.

Stuðulstænastur

Ein fortreyt fyri at røkka høga málinum er, at allar tænastur á Setrinum eru framkomnar og virka væl. Fyrisitingin er hornasteinur á stovninum og hevur saman við leiðsluni høvuðsábyrgdina av, at Fróðskaparsetrið til eina og hvørja tíð verður fyrisitið á tíðarhóskandi hátt og er frammarlaga í brúki av fyrisitingar- og samskiftistøkni. Tænastustigið á Fróðskaparsetrinum skal vera høgt og gera, at Fróðskaparsetrið kann samanbera seg við onnur universitet, tá ið tað snýr seg um góða tænastu og nøgdsemi hjá starvsfólkum og lesandi.

Miðlan og profilering av Fróðskaparsetrinum

Fróðskaparsetrið skal hava ein týðiligan profil og styrkja støðu sína og umdømi sítt í samfelagnum, ígjøgnum gott samskifti og málrættaða miðling av úrslitunum. Við dygdargóðum útbúgvingartilboðum og góðari miðling av granskingarúrslitum røkir

Fróðskaparsetrið sín samfelagsliga leiklut, samstundis sum úrslitini av virkseminum á Fróðskaparsetrinum koma samfelagnum til góðar.

Fíggjarligt grundarlag

Arbeiðast skal miðvíst við at fåa til vegar hollari figgjarligt grundarlag. Fíggjarætlan eigur at leggjast fyri 5 ár í senn. Fígging frá grunnum og vinnulívi skal økjast munandi.

- Leiðslan skal hava gjøgnumskygni og virða rættin hjá starvsfólkum at hava ávirkan
- KT-kervið skal áhaldandi dagførast og nýmótans gerast
- Starvsfólkatrivnaðurin skal raðfestast og mennast
- Fyrisitingin skal mennast, soleiðis at hon kann átaka sær uppgávur, ið standast av vaksandi virksemi og øktum krøvum
- Alt virksemi skal vera fevnt av góðskutrygging
- Marknaðarføring og profilering av Fróðskaparsetrinum skal byggja á ítøkiligar ætlanir
- Dagførd, viðkomandi og álítandi hagtøl um virksemið skulu altíð vera tøk
- Munadyggar tænastur til lesandi og starvsfólk skulu mennast
- Fíggjarstýringin skal vera neyv og munadygg

11. Almenni leikluturin

Campus

Rúmligar og tíðarhóskandi hølisumstøður eru fyritreytir fyri menning av Fróðskaparsetri Føroya. Eitt savnað universitetsøki (campus) stimbrar menningini av góðum lestrarumhvørvum, gevur Setrinum ein sjónligan samleika og samansjóðar deildir, starvsfólk og lesandi. Harafturat fær landið og býurin ein merkisstað.

Hesum partinum hevur politiska skipanin ábyrgdina av saman við Fróðskaparsetrinum. Skal tað eydnast Fróðskaparsetrinum at gera stóru ætlanirnar í hesum skjalinum til veruleika, er neyðugt, at myndugleikarnir saman við Fróðskaparsetrinum seta út í kortið ítøkiligar ætlanir fyri at veita stovninum tíðarhóskandi høliskarmar.

Játtan

Skal tað verða gjørligt hjá Fróðskaparsetrinum at røkka málinum um fleiri lesandi við at økja um talið á góðum og støðugum útbúgvingartilboðum á altjóða stigi, er neyðugt, at politiska skipanin saman við Setrinum leggur langtíðar figgjarætlanir. Á tann hátt kann farast undir eina støðuga og ætlaða menning av Setrinum.

At leggja til rættis og byggja upp nýggjar útbúgvingar á altjóða stigi krevur orku og figging. Tilgongdin er tíðarkrevjandi, og marknaðarføringin, sum skal føra til, at lesandi velja nýggju útbúgvingarnar, tekur tíð. Tað er tí umráðandi, at langtíðar figgjarætlan fæst til vega, soleiðis at Fróðskaparsetrið kann brúka orkuna rætt og arbeiða miðvíst við at menna virksemið.

Lestrarstuðul og lestraríbúðir

Tað er leikluturin hjá landi og kommunum at tryggja, at undirstøðukervið, ið ger tað møguligt og lokkandi at nema sær útbúgving í Føroyum, er kappingarført við londini kring okkum.

Lestrarstuðul og aðrar sosialar skipanir eru avgerandi, tá fólk velja, hvar útbúgvingin skal takast. Hetta er í enn størri mun galdandi, tá fólk við børnum skulu velja lestrarstað. Eru lestrarstuðul og aðrar sosialar skipanir fyri lesandi ikki eins góðar og skipanirnar í grannalondunum, minka sannlíkindini fyri at fólk nema sær útbúgving í Føroyum.

Bústaðartilboð til lesandi hava stórt árin á, hvar fólk velja at lesa. Lestartíðin hjá teimum flestu er eisini tíðin, har tey mennast og flyta heimanífrá. Skulu vit hava fleiri at velja at lesa í Føroyum, er neyðugt at víðka um bústaðarmøguleikarnar hjá lesandi.

12. Íverksetan og eftirmeting

Strategiskjalið setur karmar og mál fyri menningina av Fróðskaparsetri Føroya 2014-2024. Við gundarlagi í tí skulu gerast ítøkiligar virkisætlanir fyri deildir, megindeildir, kjarnuøkir og tvørgangandi lyklavirksemi.

Millum Fróðskaparsetrið og stýrið verður gjørdur avrikssáttmáli, ið setur ítøkilig mál fyri 3 ár í senn.

Í 2019, tá tíðarskeiðið er hálvrunnið, verður strategiska ætlanin eftirmett og út frá úrslitinum av eftirmetingini verða gjørdar neyðugar tillagingar í strategisku ætlanini fyri írestandi árini fram til 2024.

Strategiska ætlanin skal setast í verk við ítøkiligum virkisætlanum, raðfestum málum og neyðugum tilfeingi.

Strategiska ætlanin verður fylgd upp árliga.